

dem, der havde de Qualificationer dertil, som Staten mener, at saadanne Mænd bør have, Noget, som der heller ikke er stillet Forslag til at forandre i det foreliggende Udkast. Naar det nu var saaledes, vilde det være, hvad man vilde kalde de lutherst-evangeliske Betsjenderes Sag her i Landet, om de frivilligt vilde stille sig i et saadant Forhold til den paa denne Maade valgte Mand, at han kunde betjene dem saaledes, som de nuværende Præster have gjort det. Det maatte være en fuldstændig fri Sag for dem; thi jeg for mit Vedkommende skal udtale, at ligesaa vel som jeg agter enhver Frihedsretning med Hensyn til det Religiøse for alle andre Betsjendere end dem, som jeg slutter mig til, ligesaa meget ønsker jeg ogsaa, at Folkekirken, eller — jeg vil hellere sige — den lutherst-evangeliske Menighed her i Landet, maatte kunne udfolde sig med den størst mulige Frihed for sit eget Vedkommende, og det vilde den kunne gøre, naar den ikke var bunden til nødvendigtvis at skulle finde sig i de Folk, som saaledes til enhver Tid blive bestilte af Staten. Hvis dette ikke skeer, have vi foreliggende for os en Fordring og en Retning i Tiden, der betegnes som Præstefrihed, og som gaar ud paa intet Mindre end, at Staten skal udnævne Præster paa samme Maade som den nu udnævner dem paa, give dem den geistlige Ordination paa samme Maade som den, hvorpaa den nu giver dem den, men dernæst overlade dem saa frit et Spillerum, at Staten kom til egentlig at sætte Nøg til indbyrdes Forkjætring og indbyrdes Bagtalelse af en Art, som man maaskee ikke tidligere har mærket her i Landet, men som netop vilde blive saa meget uhyggeligere, som den kom til at fremtræde paa det kirkelige Omraade, og det blev Staten, som da skal bære alle Præstefrihedsvæsenets Ubehageligheder og onde Følger. Det er jo nu allerede saa, at der blandt de ansatte Præster i Folkekirken er dem, der betegne sig selv som de troende Præster til Forskjel fra de andre, der da ikke kunne for tjene denne Benværelse, og dette vilde blive i ulige større Grad gjældende, naar det skal være saaledes, at man kunde staa med sin geistlige Bestalling, sin geistlige Ordination i Kommen til hyderligere Valg af Menigheden og,

saa havde Lov til at staa op og indbyrdes forkjætre hverandre. Dette skalde saa kaldes et virkeligt aandeligt Samfund, og dette skalde den ærede Minister have Dristighed til at kalde en Green af den hellige almindelige Kirke! Deri troer jeg ikke, han vilde faa Medhold, i hvert Fald ikke paa allerhøjeste Sted. — Hvad jeg her har fremsørt, er nu vistnok flere af de ærede Herrer temmelig uvant, men jeg tør maaskee vente, at de fra deres maaskee ikke ganske eensartede Standpunkt dog vilde finde, at naar jeg fremsætter dette, saa er det af en dobbelt Interesse. Jeg har en levende Interesse i det borgerlige Liv for al den Selvvirksomhed, der er tjenlig, for at Folket skal blive et virkeligt selvvirksomt Folk, som skal komme til at bære sin egen statsborgerlige Fremtid, men ved Siden deraf er det mit levende Ønske, er det tillige min Tro, og anseer jeg det tillige som vor Pligt, at vi maae gjøre Alt for, at de aandelige Kræfter, som dog intet Folk kan undvære, som dog til alle Tider ere det Underste af Folket, ligesaa vel som de ere det Underste i ethvert Menneskes Liv, maae faa Leilighed til at røre sig frit og uafhængigt, og at den Kraft, som herved kommer i Bevægelse, ikke maa være hindret idetmindste af de borgerlige Vaand fra at komme til at virke med al den Styrke, som den formaaer. Naar det er udtalt, at den nu bestaaende Folkekirke er en Green af den hellige almindelige Kirke, saa vil jeg sige, at naar den egentlige Christendom kan nær sig under disse Forhold, saa er det ikke, fordi der bestaaer en Folkekirke, men det er, uagtet der bestaaer en Folkekirke; thi i det mindst frie Samfund, det, hvor den største Ligeblighed er tilstede med Hensyn til Medlemmernes Virksomhed, i dette kunne ikke de egentlige aandelige Kræfter komme til at røre sig. Naar den høitærede Minister ved at omtale et lignende Forhold under en anden Sag har kaldet dette amerikanske Tilstande, vil jeg haabe, at den høitærede Minister ved at gjentakke sig, hvad der er foregaaet her i Landet, og ved at erindre sig sit eget Navn, vil komme til at tænke paa, at der er et meget mere nærliggende Navn, han kunde betegne dette med, end som amerikanske Tilstande. Det, som her fremsættes, er ikke min Tanke,